شمارهٔ کارت: .....

ترجمه و برداشتی
از
قرآن مجید

جزوهٔ سی و سوّم

ترجمه و برداشت از: استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اَللّٰهِ اَلرَّحْمٰنِ اَلرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمين وَ الصَّلاةُ
وَ السَّلامُ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِه اَجْمَعين لاسِيّما عَلىٰ
بَقِّيَةِ اللّٰه رُوحى وَ اَرْواحُ الْعالَمينَ لِتُرابِ مَقْدَمِهِ الْفِداء

«پیشگفتار»

این جزوه به موضوع بندی مسئلهٔ «تزکیهٔ نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه‌ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه‌ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیهٔ نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیهٔ نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می‌نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتّی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمائی است که برای تدّبر بیشتری در قرآن و توجه دوستان به سخنان حضرت حق جلّ و علا یادآوری شده است.

تا انشاءالله سالکین الی اللّه با تأمّل زیادتری موفق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می‌شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیاتی که مربوط به تزکیهٔ نفس است را پشت سرهم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سائر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه‌ای آورده خواهد شد انشاءالله.

به امید موفّقیّت والسلام

سیّد حسن ابطحی

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجِيمِ

آیات ۵۱ ـ ۵۲ از سورهٔ حجر

وَ نَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰاهِيمَ (۵۱) اِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقٰالُوا سَلٰامًا قٰالَ اِنّٰا مِنْكُمْ وَجِلُونَ (۵۲)

ترجمهٔ آیات ۵۱ ـ ۵۲

و به آنها خبر بده از میهمانان ابراهیم. (۵۱)

آن وقتی که بر او داخل شدند. و گفتند: سلام. گفت: ما از شما ترسانیم. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۱ ـ ۵۲ (آداب سلام کردن)

سالک الی اللّه باید بکوشد ادب اجتماعی را رعایت کند و وقتی برکسی وارد شد، با کلمهٔ سلام او را از اذیّت نکردن و آزار ندادن خود مطمئن نماید.

آیهٔ ۵۶ از سورهٔ حجر

قٰالَ وَ مَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ اِلاَّ الضّٰالُّونَ (۵۶)

ترجمهٔ آیهٔ ۵۶

گفت: و جز گمراهان چه کسی مأیوس از رحمت پروردگارش خواهد بود؟! (۵۶)

برداشت از آیهٔ ۵۶ (یأس از رحمت خدا)

سالک الی اللّه باید بداند تنها گمراهان از رحمت خدا مأیوسند لذا به هیچ وجه نباید از رحمت پروردگار مأیوس گردد.

آیهٔ ۸۸ از سورهٔ حجر

لاتَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلىٰ مٰا مَتَّعْنٰا بِهِ أَزْوٰاجًا مِنْهُمْ وَلاٰ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنٰاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ (۸۸)

ترجمهٔ آیهٔ ۸۸

چشمهای خود را به آن کسانی که به آنها همسرانی از خودشان داده‌ایم، نینداز و بر آنها محزون نشو و بال خود را در مقابل مؤمنین فرود آور. (۸۸)

برداشت از آیهٔ ۸۸ (چشم داشت به مال مردم)

سالک الی الله نباید به مال و نعمتها و همسران خوبی که به دیگران داده شده چشم داشتی داشته باشد و باید در مقابل مؤمنین تواضع کند.

آیات ۹۱ ـ ۹۷ از سورهٔ حجر

اَلَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ (۹۱) فَوَرَبِّكَ لَنَسْئَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۹۲) عَمّٰا كٰانُوا يَعْمَلُونَ (۹۳) فَاصْدَعْ بِمٰا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (۹۴) إِنّٰا كَفَيْنٰاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ (۹۵) اَلَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۹۶) وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمٰا يَقُولُونَ (۹۷)

ترجمهٔ آیات ۹۱ ـ ۹۷

آنهایی که قرآن را تقسیم کردند. (۹۱)

پس به پروردگارت قسم، حتماً از همهٔ آنها سؤال خواهیم کرد. (۹۲)

از آنچه عمل می‌کردند. (۹۳)

پس آشکار کن آنچه را که امر می‌شوی و از مشرکین اعراض نما. (۹۴)
قطعاً ما شرّ مسخره کنندگان را از تو کفایت کرده‌ایم. (۹۵)
آن کسانی که با خدا، خدای دیگری قرار می‌دهند. پس زود است که بدانند. (۹۶)
و قطعاً ما می‌دانیم که سینه‌ات از آنچه می‌گویند تنگ شده است. (۹۷)

برداشت از آیات ۹۱ـ۹۷ (کمکهای الهی)

سالک الی الله نباید آنچه را که از قرآن و احکام اسلام خوشش می‌آید انتخاب کند و آنچه برخلاف هوای نفس او است را ترک نماید و باید حقایق را به وضوح بیان نماید و از مشرکین و کسانی که به دین و حقایق توجّه ندارند اعراض کند و از استهزاء دیگران نترسد. زیرا خدای تعالی او را کمک می‌کند و خدا می‌داند که چگونه بندگانش به خاطر استهزاء آنها دلتنگ می‌شوند.

آیات ۹۸ـ۹۹ از سورهٔ حجر

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ (۹۸) وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (۹۹)

ترجمهٔ آیات ۹۸ـ۹۹

پس پروردگارت را تسبیح و حمد بگو و از سجده کنندگان باش. (۹۸)
و پروردگارت را عبادت کن تا مرگت برسد. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۸ـ۹۹ (رفع دلتنگی)

سالک الی الله باید برای رفع دلتنگی خود از گفتار استهزاءکنندگان در سجده، تسبیح و حمد پروردگار را بکند و آن قدر عبادت کند تا به یقین کامل برسد.

آیات ۱ـ۲ از سورهٔ نحل

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱)

يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ

أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ (۲)

ترجمهٔ آیات ۱ ـ ۲

امر خدا آمد، پس در آن عجله نکنید. پاک است و برتر است او، از آنچه که آنها شرک می‌ورزند. (۱)
ملائکه را با روح بر هرکس از بندگانش که بخواهد با دستورش نازل می‌کند، که بترسانید، قطعاً چنین است که خدایی جز من نیست، پس از من بپرهیزید. (۲)

برداشت از آیات ۱ ـ ۲ (مجازاتها نزدیک است)

سالک الی الله باید بداند که به زودی مجازاتها می‌رسد، اگرچه مشرکین آن را دور تصوّر می‌کنند. پس باید به وحدانیّت خدا اقرار کند و تقوای الهی را رعایت نماید.

آیهٔ ۱۸ از سورهٔ نحل

وَإِن تَعُدُّوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۸)

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸

و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، آنها را نمی‌توانید احصاء کنید. قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱۸)

برداشت از آیهٔ ۱۸ (شکر خدای تعالی)

سالک الی الله باید توجّه داشته باشد نعمتهای خدای تعالی آن قدر زیاد است که قابل شمردن نیست. لذا باید شاکر خدای تعالی باشد.

آیهٔ ۲۳ از سورهٔ نحل

لَا جَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ

ٱلْمُسْتَكْبِرِينَ (۲۳)

ترجمهٔ آیهٔ ۲۳

بدون تردید، قطعاً خدا آنچه را که پنهان می‌کنند و آنچه را که علنی می‌کنند می‌داند و قطعاً خدا مستکبرین را دوست نمی‌دارد. (۲۳)

برداشت از آیهٔ ۲۳ (تکبر)

سالک الی الله باید صفت کبر و خودخواهی را از خود دور کند. زیرا خدا متکبّران را دوست نمی‌دارد.

آیات ۳۰ ـ ۳۲ از سورهٔ نحل

وَ قِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ (۳۰)
جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ
كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ (۳۱) الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۳۲)

ترجمهٔ آیات ۳۰ ـ ۳۲

و به کسانی که تقوا دارند، گفته می‌شود: پروردگارتان چه چیز را نازل کرده است؟ می‌گویند: خوبی. برای کسانی که نیکویی کرده‌اند، در این دنیا نیکویی است و خانهٔ آخرت بهتر است و خانهٔ متّقین چه نیکو است. (۳۰)

بهشتهای عدن را داخل می‌شوند که از زیر درختهای آن نهرها جاری است. در آن بهشتها برای آنها هر چه را بخواهند هست. این چنین خدا متّقین را جزا خواهد داد. (۳۱)

همان کسانی که ملائکه آنها را می‌میرانند، در حالی که پاکیزه‌اند. به آنها می‌گویند: سلام بر شما باد. داخل بهشت شوید به خاطر آنچه را که عمل می‌کردید. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۰ ـ ۳۲ (بهشت عدن)

سالک الی الله باید بداند که آنچه از طرف پروردگارش به او می‌رسد خیر و سعادت است که اگر این حالت برای او دائمی شد، در دنیا به او نیکی می‌رسد و هم در آخرت خوبیهای بسیاری نصیبش می‌گردد و به خانهٔ اهل تقوی که بهترین خانه‌ها است وارد می‌شود. یعنی در بهشت عدن که هر چه بخواهد در آنجا به او می‌دهند وارد می‌گردد، ملائکه به او سلام می‌گویند و به او بشارت بهشت می‌دهند.

آیات ۳۶ ـ ۳۷ از سورهٔ نحل

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلالَةُ
فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (۳۶) إِنْ تَحْرِصْ
عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۳۷)

ترجمهٔ آیات ۳۶ ـ ۳۷

و قطعاً ما در هر امّتی رسولی را مبعوث کردیم که خدای یکتا را بپرستید و از طاغوت دوری کنید. پس بعضی از آنها را خدا هدایت کرد و بعضی از آنها کسانی بودند که گمراهی، حقّ آنها بود. پس در زمین سیر و سفر کنید، پس ببینید چگونه بوده است عاقبت تکذیب‌کنندگان. (۳۶)

اگر بر هدایتشان حریص باشی، پس قطعاً خدا کسی را که گمراه می‌کند هدایت نخواهد کرد و از برای آنها یاورانی نخواهد بود. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۶ ـ ۳۷ (عبودیت)

سالک الی الله باید خود را به مقام عبودیت برساند و از طغیانگران دوری کند و در زمین سیر و سفر نماید و از آثار گذشتگان بخصوص دروغگویان آنها عبرت بگیرد. والاّ اگر انسان از بندگی خدا سرباز زند، هر چه دیگران بخواهند او را هدایت کنند، خدای تعالی مانع می‌شود و به هیچ وجه یار و یاوری نخواهد داشت.